

A 1438/presidiet Behandles i:
PræsidietsBilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 08-00170-10

Præsidiets betænkning over

**Medlemsforslag
om nordisk granskning af EU's grøn- og hvid-
bøger****1. Præsidiets forslag**

Præsidiets foreslår, at

*at vedtage EU-strategien for Nordisk Råd***2. Baggrund**

Den svenske delegation har i medlemsforslag A1438/presidiet foreslået, at der bør ske en systematisk nordisk granskning af EU's grøn- og hvidbøger.

Hvorfor

De nationale nordiske parlamenters arbejde med EU-spørgsmål, er i de fleste tilfælde den vigtigste parlamentariske kanal for indflydelse. Men i nogle tilfælde kan der i EU blive behandlet forslag af fællesnordisk interesse, hvor også Nordisk Råd bør agere. Det kan gælde overordnede temaer som Den Nordlige Dimension, EU's Østersøstrategi, forholdet til de østlige naboer inklusive Rusland og Hviderusland eller arktiske temaer. Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har også haft kontakt til EU i forhold til temaer som fiskeripolitik, topforskning, regional politik, kemikalielovgivning og miljøpolitik. Disse spørgsmål er ofte ganske komplicerede, men kan have stor betydning for den enkelte medborger.

For at bistå de nordiske politikere i denne sammenhæng, er der behov for at Nordisk Råd mere systematisk overvåger behandlingen af vigtige spørgsmål i EU. Målet er især at give "*early warning*", hvis der kommer nye forslag af fællesnordisk interesse, hvor Nordisk Råd kan spille en rolle. Der kan også være tale om spørgsmål af særlig betydning for et enkelt nordisk land, hvor de øvrige lande kan give opbakning, hvis det ikke går imod landenes egne interesser.

Præsidium og udvalg kan hver især udvælge og prioritere nogle få udvalgte EU sager, hvis det vurderes at Nordisk Råd kan få gennemslagskraft i forhold til den europæiske dagsorden.

Nordisk Råd

Medlemsforslaget lægger op til, at Nordisk Råd fokuserer sit engagement i forhold til arbejdet i EU. Anledningen til forslaget er at beslutninger i EU i stor grad påvirker den nordiske lovgivning. Derfor bliver det set som vigtigt, at Nordisk Råd tidligt kommer ind i processen for at kunne påvirke resultatet.

A 1438/presidiet

Behandles i:
Præsidiumet

Tanken er, at når EU-Kommissionen lancerer et - fra nordisk synsvinkel - vigtigt forslag, bør Nordisk Råd granske disse forslag for at kunne fremme holdninger, som flertallet i Nordisk Råd er enige om. Den svenske delegation lægger særligt vægt på områder og temaer som havmiljøet i Østersøen eller den nye Østersøstrategi.

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 08-00170-10

Hvad skal vi gøre?

De nordiske lande taler ikke altid med fælles stemme i EU. På en del centrale områder er der dog overvejende enighed i Nordisk Råd, og netop her kan det være oplagt at fremme synspunkterne også på den europæiske arena. Eksempelvis blev Nordisk Råds Præsidium enige om et fælles indspil til EU's Østersøstrategi.

Nogle af de spørgsmål, der er centrale for både Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, står også højt på EU's dagsorden. Det gælder forskning, innovation og uddannelse i forbindelse med Lissabon-målene om et mere konkurrencedygtigt Europa. Det er også en nordisk mærkesag, at tage vare på de mest sårbare og udsatte. Det gælder i forhold til spørgsmål som prostitution og menneskehandel, som Nordisk Råd i høj grad har været engageret i sammen med de baltiske lande.

Nordisk Råds Præsidium og udvalg må give sekretariat til opgave at følge EU beslutninger. Forslaget om at følge EU's grøn- og hvidbøger – samt blåbøger - er derfor et godt udgangspunkt for en strategi for behandling af EU-sager. Der bør dog prioriteres stramt, hvilke EU sager Nordisk Råd bør koncentrere sig om, så ikke alle EU's grøn- og hvidbøger bliver drøftet.

Nordisk Råds sekretariat må bruge sine begrænsede ressourcer i forhold til det omfattende EU-system til især at overvåge for give "early warning", hvis der kommer nye forslag, hvor Nordisk Råd bør agere. Sekretariatet skal orientere præsidium og udvalg om væsentlige sager, som det kan være relevant at følge i Nordisk Råd. Nordisk Råds synspunkter kan formidles via Nordisk Ministerråd, de nationale parlamenters EU-udvalg, ved indlæg i de nationale parlamenter eller direkte til EU.

3. Høring

Denne betænkning har været behandlet flere gange i Præsidiumet og Nordisk Råds fagudvalg har haft et udkast til orientering, der er blevet velvilligt modtaget. Temaet har også været drøftet på et møde mellem Nordisk Råds præsident og ledere af de nordiske parlamenters udvalg til behandling af EU spørgsmål.

4. Præsidiets synspunkter

Hvordan: Nordisk Råds EU-Strategi

1. Mål og afgrænsninger

For at bistå Nordisk Råds politikeres dialog med EU, må sekretariatet koordinere overvågning og udvælgelse af de sager i EU systemet, der har vital betydning for Norden. Strategien bør lægge op til en stram analyse af de nordiske målsætninger og søge kontakt ud fra disse hårde prioriterin-

ger. Der kan blive tale om små, men vigtige skridt på områder, hvor nordiske synspunkter har mulighed for at få gennemslagskraft.

2. Politiske temaer

Nordisk Råds Præsidium er allerede engageret i overordnede temaer som Den Nordlige Dimension, EU's Østersøstrategi og forholdet til de østlige naboer inklusive Rusland og Hviderusland. Fagudvalgene har haft kontakter om eksempelvis EU's nye fiskeripolitik og EU's maritime politik. Det centrale er at prioritere nogle få temaer, hvor det kan give nordisk nytte at Nordisk Råd fremmer synspunkter i forhold til EU.

3. Handlingsplan for behandling af EU sager i Nordisk Råd

Overvågning af sagernes gang, målrettet informationsformidling og forslag til prioritering bliver opgaverne for Nordisk Råds sekretariat i samarbejde med de nationale delegationer og partigrupperne. Udfordringen bliver især at gøre Nordisk Råds indflydelse gældende tidligt i processen.

Forbindelserne til de nationale parlamenter især i form af Europaudvalg, Store Utskott mv. bør forstærkes, da kontakten til de nationale parlamenter er vital. De nævnte udvalg arbejder sammen på europæisk plan i COSAC, Konferencen for Organer med Ansvar for EU-anliggender. Nordisk Råds nationale delegationer må holde kontakt til de nævnte parlamentariske udvalg for at få del i den eksisterende informationsstrøm. Der skal ikke opbygges nye institutioner.

Nordisk Råds sekretariat videreformidler informationer fra de nationale delegationer om vigtige EU-sager til Præsidium og fagudvalg.

Også partigrupperne kan gennem kontakter med beslægtede partigrupper i Europaparlamentet få informationer, som sekretariatet kan videreformidle.

Hvis Lissabon-aftalen træder i kraft får de nationale parlamenter en mulighed for at reagere på forslag fra EU-Kommissionen indenfor en vis frist, hvis de anser at forslaget strider mod subsidiaritetsprincippet. For de nordiske parlamenter er det dog af begrænset betydning, da de altid har mulighed for at fremføre sine synspunkter gennem regeringerne, som må følge parlamenternes opinion.

I forhold til de temaer, hvor Nordisk Råds Præsidium eller udvalg beslutter at fremme nordiske synspunkter, kan forskellige metoder anvendes for at påvirke processen. Det kan være høringer, seminarer, dialog med EU's institutioner, synspunkter på grøn- og hvidbøger og andet.

4. Ansvarsfordeling og opfølgning

Nordisk Råds sekretariats opgave bliver at videreformidle informationer fra de nationale delegationer samt partigrupperne, som mere systematisk vil følge vigtige temaer for Norden, der kommer til behandling i EU. Nordisk Råds Præsidium og udvalg kan på baggrund af denne information vælge at rejse sager i forhold til EU. Et år efter igangsættelsen af denne mere systematiske overvågning vil indsatsen blive evalueret for at se, om det giver nordisk nytte med den øgede overvågning.

5. Kontakt til EU

Den første kontakt er taget til de nationale parlamenter i form af Europaudvalg, Store Utskott mv. Denne kontakt bør forstærkes, så de nationale delegationer får informationer om EU-sager, der kan være af fællesnordisk betydning.

Det vil også være en væsentlig del af en handlingsplan at udbygge kontakter i Bruxelles og Strasbourg, så samarbejdet i EU ikke opleves som

Nordisk Råd

A 1438/presidiet

Behandles i:
Præsidiumet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 08-00170-10

ensrettet. Norden må have noget at bidrage med, hvis EU skal bringes til at lytte.

De nye medlemmer af Europaparlamentet blev valgt i juni 2009, og det vil være nyttigt at forsøge at knytte kontakt mellem Nordisk Råds politikere og især nogle af de nordiske medlemmer af Europaparlamentet.

Her kunne man også drage nytte af kontakt med de embedsmænd, som parlamenterne i Danmark, Finland og Sverige har udsendt som kontaktpersoner til Europaparlamentet

5. Konklusion

Præsidiet foreslår

at vedtage EU-strategien for Nordisk Råd

Stockholm 27.oktober 2009

Bendiks H. Arnesen (A)
Line Barfod (EL)
Bjarni Benediktsson (Sj.)
Sinikka Bohlin (s), president
Per-Kristian Foss (H)
Christina Gestrin (sv)

Helgi Hjörvar (A)
Johan Linander (c)
Kent Olsson (m), vicepresident
Marion Pedersen (V)
Niels Sindal (S)
Erkki Tuomioja (sd)

Nordisk Råd

A 1438/presidiet

Behandles i:
Præsidiet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 08-00170-10

Medlemsförslag om nordisk granskning av EU:s grön- och vit- böcker

En nyligen gjord undersökning i Sverige visar att nästan 30 procent av de propositioner som regeringen framlägger är en direkt följd av beslut fattade i någon av EU:s institutioner. Detta innebär att nästan vart tredje förslag handlar om att anpassa lagstiftningen i Sverige till EU:s regler. Situationen i övriga nordiska länder torde vara likartad. I ca hälften av fallen har EU-parlamentet haft ett avgörande inflytande över de besluten.

Även om det inte finns skäl att skapa ett formellt nordiskt block inom EU kan samarbetet ytterligare förstärkas och formaliseras. Det officiella nordiska samarbetet kan användas som ett forum för samordning i EU-frågor. De nordiska länderna har samma syn i flera frågor och samarbete och fördelning av arbetsbördan kan ge ökad genomslagskraft i EU. Redan idag finns ett väl fungerande nordiskt samarbete på vissa områden t.ex. när det gäller miljöfrågorna där EU-mötena alltid föregås av nordiska förmöten.

Besluten i EU är alltså en viktig del i den nordiska lagstiftningen. Det är därför av stor vikt att i ett tidigt skede bevaka EU-ärenden ur ett nordiskt perspektiv.

I Sveriges riksdag granskar fackutskotten sen en tid tillbaka EU-förslag, särskilt de så kallade grön- och vitböckerna från EU-kommissionen men också andra strategiska EU-dokument. Utskotten är skyldiga att skriva utlåtanden i vilka man kommenterar frågan och beskriver de olika uppfattningar som finns bland riksdagens partier. Utlåtandena behandlas av kammaren och expedieras till Europeiska kommissionen.

Kanske skulle det vara möjligt med ett liknande förfaringsätt i Nordiska rådets fackutskott. Norden borde mer systematiskt granska EU-beslut utifrån ett nordiskt perspektiv. För att tidigt komma in i processen borde EU:s grön- och vitböcker granskas i ärenden som är av särskilt nordiskt

intresse som t.ex. den marina miljön i Östersjön eller den kommande Östersjöstrategin. Respektive fackutskott får ansvar för att identifiera grön- och vitböcker och andra strategiska EU-dokument inom deras kompetensområde och därefter utse en särskild rapportör som skall följa frågan och vid lämpligt tillfälle avger utskotten yttranden som behandlas i rådet för att därefter tillkännages för regeringarna.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår att

Nordiska rådet beslutar

att Presidiet undersöker möjligheterna för Nordiska rådet att yttra sig över EU:s grön och vitböcker i frågor av nordisk relevans

Stockholm den 9 april 2008

Christer Adelsbo (s)

Lisbeth Grönfeldt Bergman (m)

Sinikka Bohlin (s)

Anita Brodén (fp)

Monica Green (s)

Billy Gustafsson (s)

Mats Johansson (m)

Ann-Kristine Johansson (s)

Marianne Kierkemann (m)

Johan Linander (c)

Jan Lindholm (mp)

Elina Linna (v)

Kent Olsson (m)

Jessica Polfjärd (m)

Maria Stenberg (s)

Gunilla Tjernberg (kd)

Stefan Tornberg (c)

Göte Wahlström (s)

Hans Wallmark (m)

Lars Wegendal (s)

Nordisk Råd

A 1438/presidiet

Behandles i:
Præsidiets

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 08-00170-10